

A Fővárosi Ítéltábla a Lajer Ügyvédi Iroda (Jogi képviselő címe) által képviselt felperes neve (**Felperes címe**) felperesnek a Dr. Palotás Csongor Ügyvédi Iroda (**Jogi képviselő címe**) által képviselt **I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe)** I. rendű és a Dr. II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperesek ellen váltón alapuló tartozás megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. február 2-án kelt 6.G.41.548/2014/56. számú ítélete ellen az I. rendű alperes 57. sorszámu fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi az I. r. alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 300.000 (Háromszázezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget;

kötelezi az I. r. alperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására, a felhívásban megjelölt módon és számlára fizessen meg az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket az állam javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2010. április 14-én az I. rendű alperes mint letevő és a II. rendű alperes mint letéteményes között letéti szerződés jött létre 1.130.000 euróra vonatkozóan azzal, hogy a letett összeg az I. rendű alperes által tervezett répacukor export-import szerződés pénzügyi fedezetéül szolgál, a letevő a letett összeggel kívánja igazolni a fizetőképességét az eladónak. 2010. április 16-án a felek kiegészítették a letéti szerződésüket azzal, hogy a letett összeget a letevő négy részletben adta át a letéteményesnek, a szerződés kizárólag ezen összeg őrzésére jogosítja fel a letéteményest, aki köteles a szerződés megszűnését vagy megszüntetését követően a letett összeget a letevőnek visszaszolgáltatni, a letéti szerződés a határozott idő elteltével, 2010. augusztus 31-ével, megszűnik.

2010. május 18-án **B. városban** az I. rendű alperes kiállított 302.000.000 forintra szóló saját váltó **R. Zs.** javára, amely a Dr. II.rendű alperes **Bank Rt.**-nél vezetett megjelölt számú számláján fizetendő 2011. április 5-i esedékességgel. A váltó hátlapján **R. Zs.** aláírása található.

2010. június 28-án **L. G.** mint az I. rendű alperes ügyvezetője lemondott ezen tisztségéről, ugyanezen a napon az I. rendű alperes taggyűlése **L. G.** ügyvezetői tisztségéből való visszahívásáról döntött.

2010. június 30-án az I. rendű alperes **L. G.** ügyvezetője útján tartozáselismerő nyilatkozatot tett, amely szerint a 2010. január 5-én kelt kölcsönszerződés alapján az I. rendű alperes **M. T.**től kölcsön kapott 302.000.000 forintot, majd 2010. május 18-i keltezéssel váltót bocsátott ki, amelyet átadott **M. T.**nak. **M. T.** a követelését **R. Zs.**ra engedményezte. A nyilatkozat kiállításának napján **R. Zs.** az I. rendű alperesnek átadott engedményezési szerződéssel és az általa bemutatott váltóval igazolta,

hogy **M. T.** követelését **R. Zs.**ra engedményezte. Az I. rendű alperes ezzel a nyilatkozatával elismerte a tartozását és azt, hogy az összeget **R. Zs.**nak kell törlesztenie, egyúttal kijelentette, hogy 2010. április 14-én 1.130.000 eurót ügyvédi letétbe helyezett a Dr. **M.** Ügyvédi Irodánál repacukor szállítási szerződés pénzügyi fedezeteként, amely szerződés meghiúsult, ezért a letét okafogyottá vált és az I. rendű alperes hozzájárult ahhoz, hogy a jogosult lejárttá tegye a tartozását.

R. Zs. a váltó lejárat dátumát 2011. április 5-e előtt írta rá a váltóra. 2011. április 5-én közjegyző előtt kérte a perbeli váltó óvatolását, a váltón a jogosult személye nem volt kitöltve. **R. Zs.** 2011. április 8-án az **Bank ...** téri fiókjában írta rá a váltóra a nevét. A banknál többször kísérelte meg a váltó érvényesítését, azonban a váltó összegét nem tudta inkasszálni.

2011. augusztus 12-én **R. Zs.** az I. rendű alpereshez engedményezési értesítést küldött a 302.000.000 forint kölcsönből eredő tartozásra vonatkozóan, közölve, hogy a követelését átruházta a felperesre. A felperes bejelentette, hogy a váltót 2011. augusztus 12-én forgatta rá **R. Zs.**

A felperes az elsőfokú bíróságra 2011. szeptember 21-én benyújtott keresetében az alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni 302.000.000 tőke, annak 2011. április 5-étől a kifizetésig járó évi 6% mértékű késedelmi kamata, 3 ezrelék váltódíj, valamint a perköltség megfizetésére.

Arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes saját váltót állított ki, amelynek a II. rendű alperes a telepese. A telepesnél 2011. április 5-én és 6-án megtörtént a váltó bemutatása, közjegyzői okirattal a fizetés hiányára tekintettel óvás felvételére került sor.

Az alperesek az ellenkérelmükben a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérték.

Arra hivatkoztak, hogy az I. rendű alperes soha nem kötött **M. T.**sal kölcsönszerződést, nem kapott 302.000.000 forintot és váltót sem állított ki. **L. G.** ügyvezetői minősége megszűnését követően, utólag, visszadátumozással, hamisított bélyegző alkalmazásával írta alá a dokumentumokat. Előadták, hogy a váltó az I. rendű alperes könyvelésében nem szerepel, a váltó kellékhányos, mivel a rendeltetéses és a fizetés helye nem szerepel a váltón, továbbá az 1/1965. (I. 24.) IM rendelet (Vár.) 16. §-a szerinti forgatási láncolat nincs igazolva, a felperes még utóforgatmánnyal sem szerezte meg a perbeli váltót, mert nem tudta bizonyítani, hogy **M. T.**től jogszerűen szerezte **R. Zs.** a váltót.

A II. rendű alperes vonatkozásában külön azért is kérték a kereset elutasítását, mert nem állt jogában és nem volt kötelezettsége arra, hogy kívülálló harmadik személy részére az ügyvédi letétből kifizetést teljesítsen.

A Fővárosi Törvényszék a 2012. október 9-én kelt 6.G.41.721/2011/46. számú ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy 3 napon belül fizessen meg a felperesnek 302.000.000 forint tőkét, 2011. szeptember 21-étől a kifizetés napjáig járó évi 6%-os késedelmi kamatát, a váltó összege után számított 3 ezrelékes váltódíjat és 15 napon belül 900.000 forint perköltséget, egyebekben a felperes keresetét elutasította.

A határozata indokolása szerint a perbeli váltó a Vár. 75. §-ában szabályozott saját váltónak megfelel, a váltó megállapodástól eltérő kitöltést nem látott megállapíthatónak, a felperes a láncolatot hiánytalanul igazolta, ezért a Vár. 77. § (1) bekezdése alapján irányadó Vár. 16. § (1) bekezdése szerint a felperest jogos váltóbirtokosnak kell tekinteni. Az alpereseknek a váltóval kapcsolatos kifogásait elutasította és az I. rendű alperest marasztalta a keresetnek megfelelően. A II. rendű alperessel szemben a keresetet azért utasította el, mert a felperes a fizetési kötelezettségét nem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek által benyújtott fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Ítélőtábla a 2014. február 13-án kelt 14.Gf.40.818/2013/9. számú részítéletében az elsőfokú bíróság

ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a II. rendű alperesre vonatkozó rendelkezést megváltoztatta és kötelezte a felperest, hogy 3 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 5.220.000 forint + áfa elsőfokú ügyvédi munkadíjat; az I. rendű alperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A határozata indokolásában rögzítette, hogy fellebbezés hiányában nem vizsgálta a felperesnek a II. rendű alperessel szembeni keresetet elutasító rendelkezését, ugyanakkor az elsőfokú bíróság jogszabálysértően mellőzte a II. rendű alperes javára ügyvédi munkadíj megállapítását, amelyet a részítéletével pótol.

A másodfokú bíróság az iratokból megállapította, hogy a perbeli váltón váltójogosultként **R. Zs.** neve szerepel, aki azt üres forgatmánnyal ruházta át a felperesre. A per anyaga alapján egyértelmű, hogy nem **R. Zs.** volt az eredeti váltójogosult, ezért a felperesnek a forgatmányok szakadatlan láncolatát kellett volna bizonyítania. A perbeli váltóhoz toldat nem került csatolásra, a váltó hátlapján csak **R. Zs.** neve szerepel. Eltérő tanúvallomások vannak arra, hogy **R. Zs.** kitől kapta a váltót, **L. G.** tanúvallomása szerint **M. T.**-től, míg **R. Zs.** tanúvallomása szerint dr. **Cs. K.**-től. A váltón azonban forgatmányosként sem **M. T.**, sem dr. **Cs. K.** neve nem szerepel, ezért a forgatmányláncolat már az elején megszakadt, és a felperes hiába szerezte meg **R. Zs.**-től üres forgatmánnyal a váltót, a váltó alapján semmiféle jogot nem szerzett tőle. Mindez azt jelenti, hogy a felperes a perbeli váltót nem váltójogi hatállyal szerezte meg, ezért a váltó óvatolásának, a váltó kellékeinek az I. rendű alperes által a Vár. 17. §-a alapján előterjesztett kifogásának a vizsgálata már irreleváns.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a felperes forgatmány útján nem szerezte meg a váltót váltójogi hatállyal, ugyanakkor a váltókövetelés közönséges engedmény hatályával átszállhatott a felperesre, és nincs akadálya annak, hogy a felperes mint engedményes keresete jelen perben kerüljön elbírálásra, azaz engedményesként jogosult a váltóból eredő követelés érvényesítésére. A kialakult bírói gyakorlat szerint nem lehet megállapítani a Pp. 3. § (2) bekezdésében és a Pp. 215. §-ában írtak megsértését, ha a bíróság hivatalból a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt a keresettől eltérő jogcímen az I. rendű alperes marasztalásáról (Gfv.IX.30.196/2010/5.).

Az engedményezés mint a perbeli követelés jogcímét támasztja alá az a tény is, hogy mind **R. Zs.**, mind a felperes úgy nyilatkoztak az elsőfokú eljárásban, hogy mindketten bizonytalan követelésként szereztek meg a követelést, továbbá mindketten a Ptk. 328. § (3) bekezdésének megfelelően a kötelezettet, azaz az I. rendű alperest értesítették a követelés átszállásáról.

Az engedményezés tényét, az engedményezés körülményeit hivatalból kell vizsgálni, azonban az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt ezzel kapcsolatban nem folytatott le bizonyítási eljárást, így nem áll rendelkezésre minden adat ahhoz, hogy a másodfokú bíróság ezen a jogcímen a perbeli követelést elbírálja, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az I. rendű alperest marasztaló rendelkezését a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Meghagyta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak, hogy a megismételt eljárásban a felperesnek az I. rendű alperes elleni keresetét a Ptk. 328-330. §-ai szerint bírálja el, a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján ennek megfelelően a felperest a bizonyítandó tényről, a bizonyítási teherről, a bizonyítási kötelezettség elmulasztásának a következményeiről előzetesen ki kell oktatnia. Ennek alapján a felperest fel kell hívni arra is, hogy az engedményezés alapján fennálló követelését mivel tudja bizonyítani. A felperes által felajánlott bizonyítási eljárás lefolytatását követően tud az elsőfokú bíróság állást foglalni abban a kérdésben, hogy engedményezés jogcímen az I. rendű alperes marasztalására van-e lehetőség.

A megismételt eljárásban az I. rendű alperes előadta, hogy az idegen váltó nem minősíthető át saját váltóvá. **L. G.** az I. rendű alperes álképviselésében olyan idegen váltót kívánt kibocsátani, ahol a II.

rendű alperes lett volna köteles a váltót a felperesnek megfizetni. A II. rendű alperessel szembeni kereset elutasításra tekintettel a perbeli váltó alapján a felperes nem érvényesíthet igényt, ugyanerre tekintettel nem tekinthető a váltó az I. rendű alperes tartozáselismerésének sem.

A megismételt eljárásban a felperes a követelését változatlanul váltóra alapította, és erre tekintettel kérte az I. rendű alperes marasztalását, mögöttesen kölcsön visszafizetésének jogcímét is megjelölte, amellyel kapcsolatban az I. rendű alperes tartozáselismerő nyilatkozatára hivatkozott.

Az I. rendű alperes álláspontja szerint a kölcsönszerződés azért érvénytelen, mert a tartozáselismerés megtételének napján **L. G.** már nem volt az I. rendű alperes ügyvezetője.

A Fővárosi Törvényszék a 2016. február 2-án kelt 6.G.41.548/2014/56. számú ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy 3 napon belül fizessen meg a felperesnek 302.000.000 forint tőkét, annak 2011. szeptember 21-től a kifizetés napjáig járó évi 6%-os késedelmi kamatát, a váltó összege után számított 3 ezrelékes váltódíjat és 15 napon belül 4.040.000 forint perköltséget, egyebekben a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 2.500.000 forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Határozata indokolása szerint a perben rendelkezésre állt az I. rendű alperestől származó 2010. június 30-i tartozáselismerő nyilatkozat, amellyel kapcsolatban a Ptk. 242. § (1) és (2) bekezdése alapján azt kellett vizsgálnia, hogy a tartozáselismerés az I. rendű alperestől származik-e, ezzel összefüggésben azt kellett tisztáznia, hogy a nyilatkozattételkor az I. rendű alperes törvényes képviselője volt-e a nyilatkozattevő. A felperes a cégnyilvántartás adataival, azaz közokirattal igazolta, hogy 2010. július 28-a előtt **L. G.** az I. rendű alperes törvényes képviselőjének minősült, a perbeli időszakban a társaságnak egy ügyvezetője volt.

A rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése kapcsán az elsőfokú bíróság **K. S. K.** tanú azon nyilatkozatát, hogy **L. G.** lemondásának oka a letéti szerződés változtatásával kapcsolatos egyet nem értés volt, nem fogadta el, mert a letéti szerződés 2010. április 14-én kelt és 16-án kiegészült. **R. Zs.** tanúvallomásából azonban megállapítható, hogy **L. G.** 2010 júniusában is ügyvezetői minőségében járt el, az akkori váltóbirtokos megnyugtatása érdekében eljárása az I. rendű alperes érdekét szolgálta, amelynek során nem látszott a letéti szerződés áprilisi megváltoztatásával kapcsolatos állítólagos egyet nem értése. A per egyéb adataiból aggálytalanul megállapítható, hogy **M. M.** tanú az I. rendű alperes ügyeit jól ismerte, határozottan úgy nyilatkozott, hogy **L. G.** 2010. július 28-án mondott le, amelyet **L. G.** tanúvallomása és közjegyző előtt tett nyilatkozata is megerősített.

Ezt követően az elsőfokú bíróság a 2010. július 28-i visszahívási okirat tartalmát vizsgálta. Az azon a napon tartott taggyűlés 1. napirendi pontja az akkori ügyvezető visszahívása és az új ügyvezető megválasztása volt. A taggyűlés egyhangúan döntött **L. G.** ügyvezetői tisztségéből való visszahívásáról. Az okirat tartalmát vizsgálva az elsőfokú bíróság megállapította, hogy abban **L. G.** ügyvezetői tisztségéről történt korábbi lemondására sehol nincs utalás, mind a napirendi pont, mind **K. S. K.** tanú bejelentése jelen időben kezelte **L. G.** ügyvezető visszahívását, ugyanígy rendelkezett a taggyűlési határozat is, amiből az következik, hogy 2010. július 28-ig **L. G.** volt az I. rendű alperes ügyvezetője, akit ezen a napon a taggyűlés egyhangú határozattal visszahívott, azaz a tisztsége ezen a napon szűnt meg.

Az elsőfokú bíróság **K. S. K.**, **M. M.**, **L. G.** és **R. Zs.** tanúk vallomását értékelve és mérlegelve arra a következtetésre jutott, hogy a társaság legfőbb szerve az ügyvezető állított nyilatkozatáról, azaz **L. G.** 2010. június 28-i ügyvezetői tisztségéről történő lemondásáról 2010. június 30-ig a tartozáselismerő nyilatkozat megtételéig nem szerzett tudomást, amiből az következik, hogy a tartozáselismerés az I. rendű alperestől származó nyilatkozatnak tekintendő, amellyel szemben a Ptk. 242. §-a értelmében az I. rendű alperest terhelte a bizonyítás.

A kölcsön létét a felperes az I. rendű alperes tartozáselismerő nyilatkozatával igazolta, amivel szemben az I. rendű alperest terhelte volna a bizonyítás a Ptk. 242. § (1) bekezdésére figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperest terhelő tartozás bizonyítékaként értékelte a 2010. május 18-án az I. rendű alperes által tett váltónyilatkozatot is. E körben a felperes az EBH2007.1622. számú eseti döntésre hivatkozással rámutatott arra, hogy az I. rendű alperesnek azt is bizonyítania kell, hogy miért tett váltójogi nyilatkozatot, ha nem tartozott.

Az I. rendű alperesnek a megismételt eljárásban az idegen váltóval összefüggésben tett nyilatkozatát mint bizonyítatlant elutasította, ezzel kapcsolatban utalt a korábbi ítéletének e körben kifejtett jogi indokaira.

A megismételt eljárásban az I. rendű alperes nem szolgáltatott olyan bizonyítékot, amellyel kimentette volna magát az elismert tartozás alól, ezért az elsőfokú bíróság az elismert tartozásának a megfizetésére kötelezte. A tartozáselismerő nyilatkozat szerint az I. rendű alperes elismerte, hogy mint adós **M. T.**sal kölcsönszerződést kötött, elismerte, hogy ő állította ki a váltót, és elismerte, hogy a neki bemutatott engedményezési szerződés és váltó alapján **R. Zs.** lett a hitelezője.

A felperes a kereseti követelésének jogcímeiként továbbra is váltón alapuló tartozásra hivatkozott. Erre, valamint a másodfokú bíróság iránymutatására tekintettel az elsőfokú bíróság ismét vizsgálta, hogy a felperes jogszerű váltóbirtokosnak minősül-e. Megállapította, hogy a váltó saját váltó, ahol az I. rendű alperes saját fizetését ígéri. A BH1992. 121. számú eseti döntés szerint az adós által aláírt váltóblanketta többi adata utólag is pótolható, az érvényességi kellékeknek a váltó érvényesítésekor kell meglenniük. Hasonlóan foglalt állást a BDT2014. 3159. számú eseti döntése is. 2011. április 6-án a perbeli váltó jogosultjának neve még bizonyosan nem volt kitöltve a váltón, a keresetlevél benyújtásakor csatolt fénymásolat szerint a váltójogosult neve a váltó előlapján ki volt töltve, és 2011. augusztus 12-én **R. Zs.** a váltót a felperesre forgatta, ennek alapján megállapítható, hogy **R. Zs.** nevét 2011. augusztus 12-e előtt feltüntették a váltón, ezért a kereset benyújtása előtt a felperes teljesítette azt a feltételt, hogy a váltó érvényességi kellékeinek a váltó érvényesítésekor, azaz a per indításakor meg kell lenniük.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Vár. 75. § 5. pontja és a BH1992. 121. számú eseti döntése folytán váltójogi értelemben az eredeti váltójogosult, azaz az, akinek részére vagy rendelkezésére a váltó fizetendő, az a személy lesz, akinek a nevét a váltó előlapján ilyenként feltüntetik. Ez a személy pedig **R. Zs.** Sem **M. T.**, sem más, akinek a kezén az irányadó tényállás szerint a váltó megfordult, váltójogilag nem minősül váltójogosultnak, mert a Vár. 75. §-a szerint **R. Zs.**ot legitimálta a perbeli váltó.

Az I. rendű alperes kifogására és a Vár. 77. § (1) bekezdésére tekintettel a 10. § szerinti körülményeket vizsgálni kell. Ezzel kapcsolatban a bizonyítás az I. rendű alperest terhelte, a kiállításakor hiányos váltó megállapodástól eltérő kitöltésére nem merült fel bizonyíték, ugyanakkor az I. rendű alperes a tartozáselismerő nyilatkozatában hivatkozott neki bemutatott engedményezési szerződésből a megállapodásnak megfelelő kitöltésre lehetett következtetni.

A Vár. 75. § 5. pontja szerinti első váltójogosult személye váltójogilag igazolt, ezért vizsgálhatóvá vált a forgatmányozási láncolat, amely a Vár. 77. § (1) bekezdése szerint irányadó 11. § (1) bekezdése alapján csak a Vár. 75-76. §-ának megfelelő hiánytalan okirat esetén kerülhet szóba annak váltójogi hatályú átruházása.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli váltóforgatmány megfelel a Vár. rendelkezéseinek, ezért a felperes igazolt váltóbirtokos, aki követelését a váltóra alapítva jogszerűen érvényesítheti, a forgatmányozási láncolat megszakadása nem állapítható meg. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a korábbi elsőfokú ítéletében az I. rendű alperessel összefüggésben kifejtett jogi indokait fenntartotta, azokra itt csak utalt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben marasztalását.

Előadta, hogy a Vár. 8. §-a szerinti álképviselőként **L. G.** ügyleti szándéka egyértelműen arra irányult, hogy a per tárgyát képező váltóban meghatározott pénzösszeget a II. rendű alperes mint kötelezett fizesse meg a felperes részére. **L. G.** olyan idegen váltót kívánt kibocsátani, amely alapján nem az I. rendű alperes, hanem a II. rendű alperes lett volna köteles a váltóban feltüntetett összeget a felperes javára megfizetni. A jelen perben azonban a II. rendű alperes ellen előterjesztett felperesi keresetet a bíróság jogerősen elutasította, azaz megállapításra került, hogy a rosszhiszeműen eljáró álképviselő által a II. rendű alperes terhére kibocsátott idegen váltó ténylegesen nem jött létre. Az érvénytelen idegen váltó nem minősíthető át saját váltóvá. A fentiek, valamint a per során korábban előadottak miatt a per tárgyát képező váltó nem tekinthető olyan okiratnak, amely alapján a felperes akár az I. rendű alperes, akár harmadik személy ellen pénz fizetésre irányuló igényt érvényesíthetne. A felperes nem forgatmányozással, hanem engedményezéssel lépett az idegen váltó rendeltvényese helyébe, ezért álláspontja szerint a jelen perre a Pp. általános szabályait kell alkalmazni, amelyek szerint a bizonyítási kötelezettség, illetve a bizonyítás elmaradásából fakadó hátrányos jogkövetkezmények a felperesre hárulnak.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmével az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását kérte.

Előadta, hogy a követelését az F/3 sorszám alatt csatolt váltóval, valamint az F/4 sorszám alatt csatolt, az alperes tartozáselismerő nyilatkozatával bizonyította. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási kötelezettséget az EBH2007. 1622. számú elvi határozatnak megfelelően a Ptk. 242. §-ára és a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 22. §-ára figyelemmel jogszerűen határozta meg. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság többször felhívta az alperest bizonyítékai előterjesztésére, ennek elmaradása a Pp. 164. § (1) bekezdésére figyelemmel az alperes terhére esik.

A fellebbezés indokolása a számára értelmezhetetlen. Az okirat megtekintésén túl további bizonyítást nem igénylő ténykérdés, hogy az F/3 sorszám alatt becsatolt váltó saját váltónak minősül, **L. G.** tanú ezzel nem tett ellentétes nyilatkozatot.

Az alperes nincs figyelemmel arra, hogy az utóforgatmány is váltójogilag szabályozott átruházási mód, amely annyiban tér el a normál forgatmánytól, hogy a Vár. 20. § (1) bekezdésének második mondata alapján az engedményezés szabályait kell alkalmazni rá, azaz az új váltóbirtokos azokat a jogokat szerzi meg, amelyekkel jogelődje rendelkezett, és vele szemben a váltóadás azokat a kifogásokat is érvényesítheti, amelyeket a jogelőd váltóbirtokossal szemben érvényesíthetett volna. Az utóforgatmány ténye azonban nem fosztja meg a váltót mint értékpapírt a lényegétől.

A BH1994. 385. számú eseti döntésből egyértelműen következik, hogy a váltó birtoka a felperes jogosultságát önmagában igazolja, és az alperes feladata lett volna a követeléssel szembeni kifogásai és ellenkövetelései meghatározása és annak bizonyítása.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy az I. rendű alperes 2015. május 15. óta kényszerőrlés alatt áll.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helyes jogi következtetéssel marasztalta az I. rendű alperest, annak indokolásával a Fővárosi Ítéltábla egyetértett.

Az I. rendű alperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat hangsúlyozza:

Az I. rendű alperes a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy **L. G.** álképviselőként járt el a váltó kiállításakor, illetőleg a tartozáselismerő nyilatkozat megtételekor. A perben rendelkezésre álló okiratok szerint **L. G.** az I. rendű alperes nevében 2010. május 18-án állította ki a váltót és 2010. június 30-án tett tartozáselismerő nyilatkozatot.

A perben rendelkezésre álló okirati bizonyítékok szerint **L. G.**t az ügyvezetői tisztségéből 2010. július 28-án hívták vissza a tulajdonosok, ügyvezető tisztsége ezzel a nappal szűnt meg, amit alátámaszt a közhiteles cégnyilvántartás is, amely szerint **L. G.** ügyvezetői megbízatása ezen a napon szűnt meg, ekkor került a cégnyilvántartásból törlésre.

A Ctv. 22. § (1) bekezdése szerint a cégnyilvántartás hitelesen tanúsítja a benne feltüntetett adatok, továbbá a bejegyzett jogok és tények fennállását, illetve azok változásait. Ellenkező bizonyításig vélelmezni kell annak jóhiszeműségét, aki a cégnyilvántartásban szereplő, illetve a Cégbőlönyben közzétett adatban bízva ellenérték fejében szerez jogot.

A Ctv. 22. § (3) bekezdése kimondja, hogy a cég a cégjegyzékbe bejegyzett adataira, illetve a cégnyilvántartásban szereplő - az adat igazolására szolgáló - okiratra harmadik személlyel szemben csak azt követően hivatkozhat, hogy az adat a Cégbőlönyben közzétételre került, kivéve, ha bizonyítja, hogy a harmadik személy az adatot, illetve okiratot már korábban ismerte. A közzétételt követő tizenhatodik napig a harmadik személy ugyanakkor bizonyíthatja, hogy az adat, illetve az okirat megismerésére nem volt lehetősége.

A Ctv. 22. § (1) bekezdése a közhitelesség fogalmát határozza meg, amelynek lényege, hogy a cégjegyzékbe bejegyzett adatok, jogok, tények fennállásának és tartalmi helytállóságának vélelmét állítja fel, amely vélelem megdönthető, a jogszabály az ellenbizonyítást lehetővé teszi. A közhiteles cégnyilvántartásból és a Ctv. 22. § (3) bekezdésének rendelkezéséből következően kívülálló harmadik személyek vonatkozásában a cégjegyzékbe bejegyzett adatok az irányadók, ezért a cégjegyzékbe bejegyzett adatokkal szemben az ellenbizonyítás az I. rendű alperest terhelte. Az I. rendű alperes által az elsőfokú eljárásban csatolt, **L. G.**től származó és 2010. június 28-án készült ügyvezetői tisztségéről lemondó nyilatkozat a cégjegyzékbe bejegyzett adat megdöntésére nem alkalmas. A nyilatkozaton **L. G.** aláírásán és bejelentésén kívül két tanú aláírása szerepel, ezért ez az okirat nem alkalmas annak bizonyítására, hogy 2010. július 28-át megelőzően az ügyvezetői tisztségről való lemondása a társaságon belül hatályosult.

Mindez pedig azt jelenti, hogy a váltó kiállításának időpontjában és a tartozáselismerő nyilatkozat megtételekor az I. rendű alperes törvényes képviselője **L. G.** volt, ennek ellenkezőjét az I. rendű alperes az elsőfokú eljárásban csak állította, de nem bizonyította.

A közhiteles nyilvántartás adatai szerint a váltó kiállításakor **L. G.** nem álképviselőként, hanem az I. rendű alperes törvényes képviselőjeként járt el.

A Vár. 1. §-a tartalmazza az idegen váltó kellékeit, míg a Vár. 75. §-a a saját váltó kellékeit. Az idegen váltónak három alanya van: a kibocsátó, a címzett és a rendelvényszerző. A címzett csak akkor válik a váltó alapján kötelezetté, ha a neki bemutatott váltót elfogadja. A saját váltónak két alanya van: a kiállító és a rendelvényszerző, a címzett hiányzik. Mindezek alapján az idegen váltó és a saját váltó között az a különbség, hogy saját váltó esetén a címzett és a kibocsátó ugyanaz a személy, azaz a kibocsátó saját magára intézményez és a saját fizetését ígéri, míg idegen váltó esetén a kibocsátó a címzettet hívja fel fizetésre és nem a saját fizetését ígéri.

A perbeli esetben az I. rendű alperes a saját fizetését ígérte, a címzett és a kibocsátó ugyanaz a személy, ezért az a Vár. 75. §-ában meghatározott saját váltónak minősül.

A Vár. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a váltó átruházása az átruházónak a váltóra vagy az ahhoz csatolt toldatra írt nyilatkozatával (forgatmánnyal) történik. A váltó átruházása a 13. § (2) bekezdése értelmében nemcsak kitöltött, hanem az átruházónak a váltó hátlapjára vagy a toldatra írt pusztá aláírásából álló üres forgatmánnyal is lehetséges.

Tény, hogy a perbeli saját váltó nem tartalmazta annak kiállításakor a Vár. 75. § 5. pontját, azaz annak nevét, akinek részére vagy rendelkezésére kell a fizetést teljesíteni. A perbeli váltó a kiállításakor kellékhányos váltó volt, azonban a Vár. 10. §-ából következően a váltó hiányzó kellékeit utólag is pótolni lehet, azaz az érvényességi kellékeknek nem a kiállításakor, hanem a váltó érvényesítésekor kell teljes egészében meglenniük. A rendelvénys nevének feltüntetése olyan kellékhány, amely utólag is pótolható, azaz a váltó érvényesítésekor.

A perbeli esetben a váltójogosult neve a váltó kiállításakor a váltón nem szerepelt, ezért azt kell az első váltójogosultnak tekinteni, aki ezen a címen a nevét a váltón feltüntette, ez a személy pedig **R. Zs.**

A váltó átruházás szabályait a V. fejezet tartalmazza. A váltóátruházásról szóló nyilatkozatot, azaz a forgatmányt magára a váltóra kell rávezetni. Ennek két módja van: a kitöltött forgatmány vagy az üres forgatmány. Üres forgatmány esetén egyedül a forgatót, azaz az átruházót kell megjelölni, a forgatmányost nem. A forgatmányt nem kell keltezéssel ellátni, a váltó forgatásának az nem kötelező eleme, üres forgatmány esetén elég a rendelvénys aláírása. Amennyiben a forgatmányt nem látták el keltezéssel, úgy a Vár. 20. § (2) bekezdése alapján vélelem szól amellett, hogy a nem keltezett forgatmányt az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy azt az óvás felvételére megszabott határidő eltelte előtt eszközölték.

A perbeli váltót **R. Zs.** üres forgatmánnyal ruházta át a felperesre, mert azon kizárólag az átruházó neve szerepel, a forgatás időpontja a váltó hátoldalán nem került feltüntetésre.

A forgatmány a váltóból eredő jogokat ruházza át [Vár. 14. § (1) bekezdése]. A papírt természetesen a forgatmányos birtokába kell adni, mert annak birtoka nélkül a benne foglalt követelést nem tudja érvényesíteni és azzal nem is rendelkezhet.

A Vár. 13. §-a a forgatmányt váltóátruházási nyilatkozatnak nevezi, e sajátos jogi természetű nyilatkozat az, amely váltójogi hatállyal a követelés (jogok) átszállását eredményezheti. Ezt a nyilatkozatot nem lehet pusztán az átruházás módjának minősíteni, hanem a kötelmet magát is a forgatmány hozza létre. Az értékpapírban foglalt követelés (jog) forgatmány által ruházható át, a forgatmány alapján köteles az átruházó (forgató) a papír birtokát átadni.

A felperes **R. Zs.**tól a váltót forgatmánnyal szerezte meg, a váltó a birtokában van, ezért a váltóra alapítva megalapozottan érvényesítette az igényét az I. rendű alperessel szemben.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az I. rendű alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét

megfizetnie. A Fővárosi Ítéltábla az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkára, valamint a megismételt eljárásra tekintettel határozta meg.

Az I. rendű alperes fellebbezésének eredménytelenségére és illetékfeljegyzési jogára tekintettel kell a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a fellebbezési illetéket az állam javára az állami adóhatóság külön felhívására megfizetnie.

Budapest, 2016. november 23.

. Koday Zsuzsanna
a tanács elnöke

Dr. Kurucz Zsuzsánna
előadó bíró

Levek Istvánné dr.
bíró